

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **Mgr. Ing. A. B.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2008, č. x, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 9. 2008, č. j. 28 Cad 14/2008 – 37,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 9. 2008, č. j. 28 Cad 14/2008 – 37, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včas podanou kasační stížností domáhá zrušení shora označeného usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, jímž bylo zastaveno řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2008, č. x. Krajský soud vycházel z následujícího skutkového stavu:

Žalobce napadl žalobou rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2008, jímž mu byla podle § 29 a § 74 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“) zamítnuta žádost o starobní důchod. Z důkazů podle žalované vyplynulo, že žalobce ukončil zaměstnání v I. pracovní kategorii k 31. 8. 1992, zaměstnání tedy netrvalo ke dni 31. 12. 1992, což byl zákonný požadavek pro vznik nároku na snížení věkové hranice odchodu do důchodu.

Žalobou se žalobce domáhal zrušení tohoto rozhodnutí vrácení věci žalované k dalšímu řízení, neboť závěry, o které opřela své rozhodnutí neodpovídají faktické situaci a předloženým důkazům. Upozornil na potvrzení Důlního průmyslu a bezpečnosti Paskov o

počtu 25 započitatelných kalendářních dnů v I. pracovní kategorii v době od 7. 12. 1992 do 4. 1. 1993.

Dne 23. 4. 2008 bylo krajskému soudu doručeno sdělení žalované, že provedla vlastní šetření pracovního zařazení žalobce u DPB Paskov za dobu od 7. 12. 1992 do 4. 1. 1993, jehož výsledkem bylo potvrzení oprávněnosti žalobcovy námitky, tedy že toto období vykonával zaměstnání zařazené v I. AA kategorii. Za dané situace je tak připravena postupovat podle § 62 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Krajský soud proto stanovil žalované dle § 62 odst. 2 lhůtu k vydání nového rozhodnutí v délce jednoho měsíce od doručení svého přípisu ze dne 19. 5. 2008.

Dne 7. 7. 2008 bylo doručeno nové rozhodnutí žalované ze dne 12. 6. 2008, kterým tato přiznala žalobci od 23. 10. 2007 starobní důchod podle § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. v částce 13 574 Kč. V souladu s nařízením vlády č. 256/2007 Sb. provedla žalovaná od ledna 2008 zvýšení dávky na 14 065 Kč. V oznámení o výplatě důchodu pak stanovila výši nedoplatku za dobu od 23. 10. 2007 do 9. 7. 2008 ve výši 119 235 Kč.

Krajský soud postupoval podle § 62 odst. 3 s. ř. s. a vyzval žalobce k odpovědi, zdali je tímto novým rozhodnutím uspokojen. V reakci ze dne 12. 7. 2008 vyslovil žalobce s navrhovaným postupem nesouhlas. Namítl, že se v zájmu právní jistoty domáhal zrušení původního rozhodnutí, neboť má pochybnosti, zdali žalovaná vydala nové rozhodnutí postupem souladným se zákonem. Výši přiznaného důchodu eventuálně datum jeho přiznání nespороval. I v tomto stanovisku požadoval náhradu dříve vyčíslených nákladů řízení, které dále navýšil. Žádal rovněž o zaslání podkladů pro výpočet dávky, neboť nesouhlasí s výši vykázaného nedoplatku. Dále se domáhal zaplacení úroků z prodlení z částky jím vyčísleného a žalovanou dosud neuhrazeného nedoplatku na důchodu v částce 476 Kč, nejméně pak z částky 327 Kč za dobu od 23. 10. 2007 do 9. 7. 2008.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl krajský soud k závěru, že byť žalobce s novým rozhodnutím nesouhlasí, k uspokojení jeho nároku přiznáním starobního důchodu v žalobcem nenapadené výši či datu přiznání fakticky došlo. Při svých úvahách vycházel soud mimo jiné z rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. A 9/2003 - 33, publ. pod č. 424/2005 Sb. NSS. Otázka namítané nesprávné výše stanoveného nedoplatku, včetně požadavku na úroky z prodlení ze žalobcem vyčíslené částky, není předmětem daného řízení, neboť se již nejedná o rozhodnutí správního orgánu (§ 4 s. ř. s.), nýbrž toliko o oznámení o výplatě dávky, které přezkumu správního soudu nepodléhá. V tomto směru našel krajský soud oporu v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2005, č. j. 3 Ads 15/2004 - 54, publ. pod č. 1033/2007 Sb. NSS. Soud proto podle § 62 odst. 4 řízení zastavil, neboť požadavek žalobce na zrušení napadeného rozhodnutí nepovažoval v kontextu zjištěných skutečností za důvodný a navrhovaný postup za ekonomický. Soud rovněž konstatoval, že nové rozhodnutí žalované nabude právní moci spolu s právní mocí rozhodnutí o zastavení řízení.

Usnesení krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel se žalobou domáhal zrušení

rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2008. Toto rozhodnutí zrušeno nebylo, a to přestože příslušná ustanovení § 108 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, a § 153 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zrušení rozhodnutí správního orgánu po podání žaloby ve správním soudnictví předvídají a upravují. Rozhodnutí žalované ze dne 12. 6. 2008, jímž byl stěžovateli přiznán starobní důchod, k původnímu rozhodnutí mlčí. Nové rozhodnutí jej tedy nezrušilo ani nezměnilo.

S ohledem na uvedená zákonná ustanovení může být podle stěžovatele novým rozhodnutím ve smyslu § 62 odst. 1 s. ř. s. pouze takové rozhodnutí k uspokojení navrhovatele, jímž správní orgán buď původní nesprávné rozhodnutí výslovně změní, a nebo novým rozhodnutím nesprávné rozhodnutí zruší a rozhodne ve věci znovu. Pouze takový postup je podle něj správný a zákonný, tj. v souladu s § 153 správního řádu a § 62 odst. 1 s. ř. s. Nový správní řád neumožňuje vydat nové rozhodnutí vedle starého a nechat původní rozhodnutí beze změny. Přesně tak ovšem správní orgán postupoval. Krajský soud měl proto původní nesprávné rozhodnutí zrušit, a teprve poté případně řízení zastavit. Napadené usnesení je tak podle stěžovatele nezákonné pro rozpor s § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu ve spojení s § 62 odst. 1 s. ř. s., je v rozporu se zásadou zákonnosti ve smyslu § 177 odst. 1 a 2 správního řádu a je neústavní pro rozpor s čl. 90 a 95 odst. 1 Ústavy, jakož i čl. 36 Listiny základních práv a svobod.

Sdělením ze dne 12. 7. 2008 stěžovatel oznámil soudu, že vydáním nového rozhodnutí uspokojen není, mimo jiné proto, že nové rozhodnutí mlčí k tomu, zda bylo vydáno se souhlasem nadřízeného správního orgánu vyžadovaným ustanovením § 153 odst. 2 a § 178 správního řádu. Stěžovatel vyjádřil pochybnost, zda (při soustavně nesprávném úředním postupu v jeho neprospěch) bylo nové rozhodnutí o přiznání důchodu vydáno způsobem a postupem stanoveným zákonem a zda je vůbec platné. Dle názoru stěžovatele je současný stav následující: prvotní správní rozhodnutí o nepřiznání důchodu nebylo zrušeno ani změněno, a tudíž zůstává v právní moci i po vydání napadeného usnesení o zastavení řízení krajským soudem. Naproti tomu nové rozhodnutí o přiznání důchodu je zjevně neplatné a nicotné, případně stojí v právní moci vedle původního rozhodnutí. Výsledkem tak je, že zde proti sobě stojí dvě vzájemně si odporující rozhodnutí, obě – v rozporu se zásadou právní jistoty – pravomocná. Takovým stavem není stěžovatel rozhodně uspokojen, neboť je a bude v trvalé nejistotě, které rozhodnutí platí a kterým z obou rozhodnutí se bude žalovaná v budoucnu řídit.

Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2004, sp. zn. A 9/2003 pak není podle stěžovatele na jeho případ aplikovatelné, neboť bylo vydáno před nabytím účinnosti nového správního řádu (ba i před jeho platností). Nový správní řád stanoví pro daný případ *expresis verbis* povinnost původní rozhodnutí novým rozhodnutím změnit nebo zrušit.

Stěžovatel nakonec vytkl žalované další procesní pochybení spočívající v nereagování na jeho žádost ze dne 8. 7. 2008 o sdělení podkladů pro výpočet důchodu, jakož i v tom, že žalovaná měla již v řízení o žádosti prokázáno, že stěžovatelovo zaměstnání v I. pracovní kategorii ke dni 31. 12. 1992 trvalo, a to zejména evidenčním listem vystaveným DPB Paskov za dobu zaměstnání od 7. 12. 1992 do 4. 1. 1993. Přesto žalovaná dobu od 7. 12. 1992 do 31. 12. 1992 jako zaměstnání v I. pracovní kategorii v délce

25 dnů v osobním listě neoznačila. Pokud měla žalovaná pochybnosti o trvání stěžovatelova zaměstnání, měla jej vyzvat k vyjádření a doplnění. Tak se ovšem nikdy nestalo. Současně stěžovatel zpochybnil i rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, v němž krajský soud nově rozhodne o nákladech řízení i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti a vysloví právní názor, že rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2008 musí být zrušeno, že případně rozhodnutí ze dne 12. 6. 2008 je nicotné či neplatné, že proto musí být vydáno nové správní rozhodnutí v souladu s § 103 odst. 1 písm. a) a odst. 2 správního řádu.

Třetí senát Nejvyššího správního soudu dospěl při přezkumu napadeného usnesení k názoru na výklad a aplikaci ust. § 62 odst. 4 s. ř. s., který byl odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, a postoupil proto věc v souladu s § 17 odst. 1 s. ř. s. k rozhodnutí rozšířenému senátu (usnesení ze dne 26. 3. 2009, č. j. 3 Ads 148/2008 - 60, www.nssoud.cz).

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu rozhodl o předložené právní otázce usnesením ze dne 13. 7. 2010, č. j. 3 Ads 148/2008 - 70, www.nssoud.cz, tak, že „*vyjádří-li se navrhovatel na výzvu soudu podle § 62 odst. 3 s. ř. s. ve stanovené lhůtě, že postupem správního orgánu uspokojen není, nejsou splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 62 odst. 4 věty druhé s. ř. s. Soud za takové situace pokračuje v řízení a přezkoumá žalobou napadené rozhodnutí správního orgánu věcně.*“ V podrobnostech odkazuje Nejvyšší správní soud na odůvodnění citovaného usnesení.

S ohledem na výrok usnesení rozšířeného senátu, zrušil Nejvyšší správní soud usnesení Krajského soudu v Hradci Králové a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je vázán právním názorem výše uvedeným (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Krajský soud tedy bude nyní pokračovat v řízení o žalobě proti původnímu rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2008. Rozhodnutí žalované ze dne 12. 6. 2008 pozbývá účinnosti dnem právní moci tohoto rozsudku. V novém rozhodnutí rozhodne rovněž o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 25. srpna 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu